

communication technologies in terms of functioning of the information educational environment.

Keywords: *professional competence, means of information and communication technologies, Web 2.0 services, blog, information and educational environment.*

УДК 004.738:378.146

Г.М. Ковтонюк
м. Вінниця, Україна

ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ У СИСТЕМІ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗНАТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Постановка проблеми. Як зазначає Р. Гуревич, контроль за успішністю є одним із найважливіших питань технології моніторингу якості навчання, який здійснюється за допомогою відповідних методів і засобів перевірки засвоєння навчального матеріалу, одним із найефективніших серед яких є контроль за допомогою тестування [4, с. 7].

Сучасна система організації навчального процесу передбачає систематичний контроль якості знань. Тому за цих умов виникає потреба автоматизації цього процесу, що можливо за рахунок використання відповідного програмного забезпечення.

Останнім часом усе більшої популярності набувають комп'ютерні тести і, зокрема, онлайн-тести, переваги яких полягають не тільки у максимальній автоматизації контролю навчальних досягнень студентів і підвищенні швидкості здійснення цього процесу, але й у можливості використання тестів у самостійній роботі студентів та дистанційному навчанні.

Як засвідчує аналіз літератури, проблема моніторингу навчальних досягнень досить повно досліджена вітчизняними та зарубіжними вченими (І. Анненкова, С. Бабинець, Л. Банкевич, Л. Гриневич, К. Інгенкамп, С. Ніколаєва, О. Петрашук, І. Рапопорт, С. Фоломкіна, Л. Бахман, Г. Медсен, Дж. Уїлмс та ін.). Зокрема, питання теорії оцінки якості знань за допомогою комп'ютерного тестування, структури і форм тестових завдань, алгоритмів обробки результатів тестування та їх інтерпретації досліджено в працях В. Аванесова, І. Алексейчук, П. Андронатія, Ю. Богачкова, В. Бочарникова, Я. Бродського, І. Булах, А. Землякова, Ю. Іванова, Н. Морзе, Н. Тализіної, В. Фетісова, Н. Шиян та ін. Аналіз практики використання комп'ютерних тестів у навчальному процесі ВНЗ дозволяє зробити висновок про необхідність узагальнення накопиченого досвіду та розробки ефективних шляхів організації та проведення комп'ютерного тестування, що відповідає цілям і змісту професійної підготовки майбутніх учителів.

Мета статті – розкрити деякі аспекти використання комп'ютерного тестування у системі контролю якості знань майбутніх учителів.

Виклад основного матеріалу. Як зазначено в енциклопедії освіти, «тест (англ. test – перевірка, випробування, перевірна контрольна робота) – сукупність завдань з певної галузі знань або навчального предмета, яка дозволяє кількісно оцінити знання, вміння, навчальні досягнення, компетентність учнів і студентів» [5, с. 902]. Є багато підходів до розуміння поняття педагогічного тесту – від його тлумачення як методу дослідження до сприйняття як засобу вимірювання. Водночас більшість науковців вважають, що тестування дозволяє об'єктивно здійснювати моніторинг навчальних досягнень і є однією з найбільш технологічних форм проведення контролю якості знань. Зокрема, В. Аванесов наголошує на таких перевагах тестового контролю, як високий ступінь стандартизації, об'єктивність оцінки, швидкість, широке охоплення матеріалу, орієнтованість на сучасні технічні засоби, автоматизовані системи, універсальність та ін. [1, с. 19].

У наш час, у період інформатизації освіти та бурхливого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, існує ціла низка програм для створення комп'ютерних тестів (My Test, My Test X, Test-W2, Booster, «Школярник», Hot Potatoes та ін.). Окрім того, є багато Інтернет-сервісів для створення онлайн-тестів (<http://master-test.net/uk>, <http://test.fromgomel.com>,

<http://onlinetestpad.com>, <http://ankt.ru>, <http://www.make-test.ru> та ін.). Таким чином, за допомогою комп'ютера викладач може досить швидко побудувати систему контрольних або тестових завдань. При цьому значно полегшується процес обробки результатів і оцінювання.

Серед програм, призначених для створення комп'ютерних тестів, хочемо звернути увагу на безкоштовну програмну оболонку для створення тестових завдань Hot Potatoes (рис. 1), досвід використання якої ми маємо. Зокрема, ми її використовуємо для перевірки знань з інформатики студентів напрямів підготовки «Математика» та «Хімія».

Рис. 1. Вікно програмної оболонки Hot Potatoes

Варто зазначити, що ця оболонка є проміжною між програмами, що містять модулі для створення тестів та їх виконання, і системами, побудованими виключно на Web-інтерфейсі. Це пояснюється тим, що створені тут тести викладач може зберігати у вигляді вебсторінки, а тому для їх використання студенту потрібен тільки браузер, а не сама оболонка. Крім того, тести, створені за допомогою модулів цієї оболонки, викладач може завантажувати у відповідний навчальний курс платформи Moodle (модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище навчання).

У Hot Potatoes тести можна створювати за допомогою п'яти модулів, призначених для створення різних видів тестів:

- JQuiz (Вікторина) – тести містять завдання з можливістю вибору відповіді серед декількох запропонованих варіантів (рис. 2);
- JCloze – тести містять завдання на заповнення пропусків;
- JMatch – тести містять завдання на встановлення відповідності;
- JMix – тести містять завдання на відновлення послідовності;
- JCross (Кросворд).

Кожен з видів тестів зберігається у вигляді спеціального файлу (мають відповідно розширення: *.jqz, *.jcl, *.jmt, *.jmx, *.jcw), який можна редагувати за допомогою відповідного модуля.

Викладач має досить широкі можливості для налаштування конфігурації тесту, виставлення оцінки та аналізу результатів.

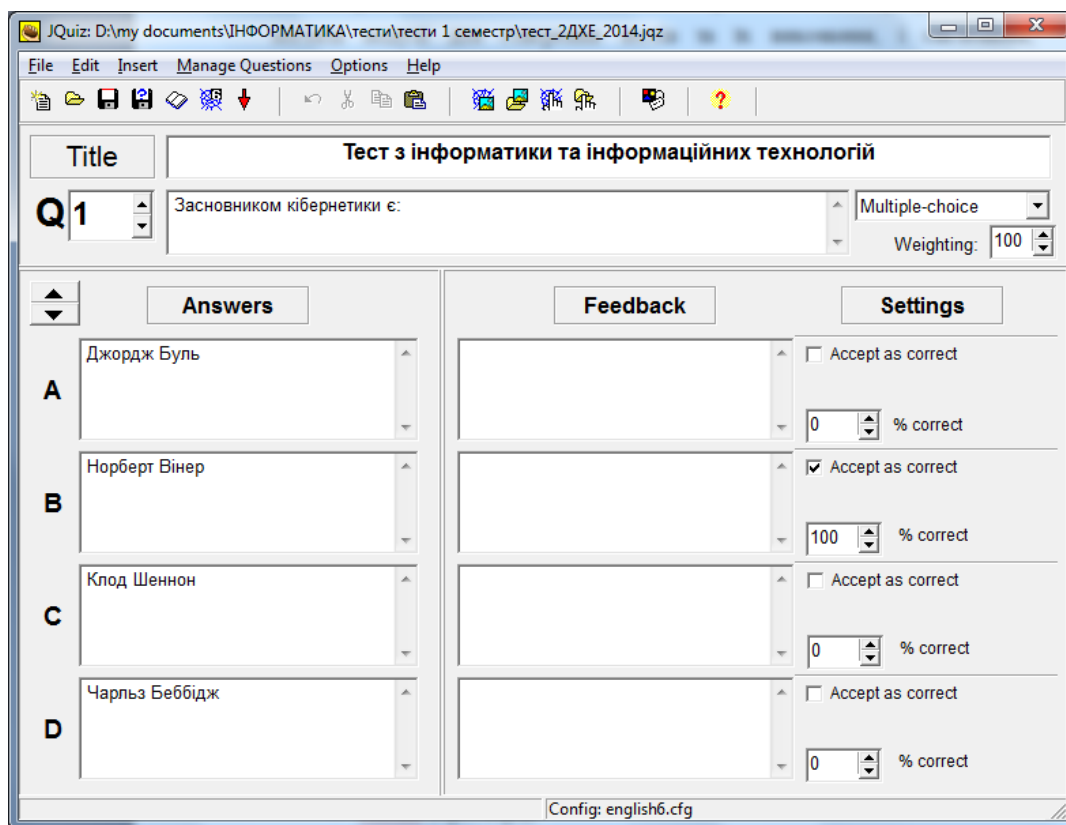

Рис. 2. Модуль JQuiz

У Hot Potatoes можна виділити такі можливості:

- наявні основні функції форматування тексту;
- наявна функція перевірки правопису;
- наявні засоби редагування підписів кнопок і повідомлень;
- можливість налаштування часу проходження тесту;
- можливість встановлення ваги тестового завдання;
- можливість додавання графічних зображень і мультимедійних об'єктів;
- можливість додавання HTML-файлів;
- можливість друку тестів.

Програми для створення тестів та відповідні Інтернет-сервіси зі створення тестів переважно подібні між собою, хоча й мають свої особливості, переваги та недоліки, тому кожний викладач має змогу вибрати найоптимальніший варіант для удосконалення системи контролю якості знань студентів.

Отже, системи комп'ютерного тестування дозволяють звільнити викладача від рутинної роботи під час проведення контролю якості знань студентів, скоротивши до мінімуму витрати часу на його проведення, автоматизувати обробку результатів цього контролю і забезпечити об'єктивне оцінювання. Однак роблячи вибір у бік комп'ютерного тестування необхідно обов'язково врахувати специфіку навчальної дисципліни та тем, які вивчалися. Складання якісних тестових завдань для комп'ютерного тестування вимагає від викладача творчого підходу та значних витрат часу. Інакше не може бути впевненості в об'єктивності та достовірності одержаної студентом оцінки. Тому комп'ютерне тестування часто може слугувати лише додатковою формою контролю, але аж ніяк не основною.

Таким чином, можна зробити висновок, що нині комп'ютерне тестування є не просто вимогою інформаційного суспільства, але й надзвичайно важливим та ефективним засобом оптимізації в системі контролю якості знань учнів та студентів, і, зокрема, майбутніх учителів.

Література:

1. Аванесов В. С. Определение исходных понятий теории педагогических измерений // Педагогические измерения / В. С. Аванесов. – 2005. – № 2. – С. 17-20.
2. Андронатій П. І. Комп'ютерні технології в освітніх вимірюваннях : навч.-метод. посібник / П. І. Андронатій, В. В. Котяк. – Кіровоград : Лисенко В. Ф., 2011. – 144 с.
3. Гладка Л. Системний підхід до оцінки якості знань у формі комп'ютерного тестування / Л. Гладка // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – 2014. – Ч. 1. – С. 59-69.
4. Гуревич Р. С. Тестовий облік знань учнів і студентів як елемент моніторингу якості навчання / Р. С. Гуревич // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. – Київ-Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. – Вип. 17. – С. 3-7.
5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
6. Фетісов В. С. Комп'ютерні технології в тестуванні : навч.-метод. посіб. – Ніжин : Вид. ПП Лисенко М. М., 2011. – 140 с.

У статті розкрито деякі аспекти використання комп'ютерного тестування в системі контролю якості знань майбутніх учителів. Проаналізовано основні можливості програмної оболонки для створення тестових завдань Hot Potatoes. Подібні системи дозволяють звільнити викладача від рутинної роботи під час проведення контролю якості знань студентів, скоротивши до мінімуму витрати часу на його проведення, автоматизувати обробку результатів цього контролю і забезпечити об'єктивне оцінювання.

Ключові слова: контроль якості знань, комп'ютерне тестування, Hot Potatoes.

В статье раскрыты некоторые аспекты использования компьютерного тестирования в системе контроля качества знаний будущих учителей. Проанализированы основные возможности программной оболочки для создания тестовых заданий Hot Potatoes. Подобные системы позволяют освободить преподавателя от рутинной работы при проведении контроля качества знаний студентов, сократив до минимума затраты времени на его проведение, автоматизировать обработку результатов этого контроля и обеспечить объективное оценивание.

Ключевые слова: контроль качества знаний, компьютерное тестирование, Hot Potatoes.

The article deals with some aspects of the use of computer-based testing in the quality control system of knowledge of future teachers. Analyzed the main features of the soft shell for the creation of tests Hot Potatoes. Such systems allow the teacher to release from routine work while testing students' knowledge, minimizing the time spent on the review, automate the processing of the results of the examinations and to provide an objective assessment.

Keywords: quality control knowledge, computer-based testing, Hot Potatoes.

УДК 378.147:802.0

С.А. Коновальчук
м. Тернопіль, Україна

МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПОСЛІДОВНОСТІ У НАВЧАННІ ЖАНРОВОГО МОВЛЕННЯ ЖУРНАЛІСТІВ

У зв'язку з глибинними трансформаціями сучасного соціуму, одним із напрямків розвитку якого є формування єдиного комунікативного середовища, мас-медіа відіграють важливу роль у формуванні та становленні інформаційної картини світу. Беручи до уваги цей факт, медіасередовище слід розглядати як один з найважливіших елементів сучасної поп-культури. Здатність медіаматеріалів відображати навколишні реалії і будувати інформаційне поле має значний вплив на стан соціокультурного середовища.

Виходячи з цього, важливою складовою розвитку професійної компетенції майбутніх журналістів є формування у них знань про різноманітні жанри медіасередовища, а також умінь оперувати медіатекстами з урахуванням мінливої специфіки комунікації в цілому.

Чимало дослідників вітчизняних та зарубіжних (Г. Вартанова, М. Кім, Л. Кройчик, О. Самарцев, О. Тертичний, Р. Мартинова, Б. Місонжнікова, Г. Мельник, Е. Проніна,